

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำ ปี 2540 สภาพปัญหาวิกฤติทางสังคม/วัฒนธรรม ทั้งในเรื่องของระบบการศึกษาที่ดึงคนออกนอกชุมชน อิทธิพลของสื่อ/เทคโนโลยีที่กระตุ้นการบริโภคนิยม ละเลยรากเหง้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น สาเหตุหลักของปัญหาเหล่านี้ มาจากระบบคิด วิธีคิดของชาวบ้าน/ชุมชนที่ถูกครอบงำจากตะวันตก ทำให้ลดทอน/ทำลายวิถีคิดแห่งการพึ่งพาตนเอง พึ่งพาอาศัยกันระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติที่อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ประกอบกับจำนวนคนยากจนและคนด้อยโอกาสเพิ่มขึ้น ชุมชนกลายเป็นแหล่งรองรับคนกลุ่มนี้ไม่ให้เกิดไปอยู่ในสภาวะที่ย่ำแย่กว่าเดิมในช่วงนั้น ปราชญ์ชาวบ้าน แกนนำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้หันมาทบทวนเรื่องระบบโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Net) ที่มีอยู่ในสังคมไทยก็พบว่า มีความเป็นเครือญาติ ชุมชน ทูตทางสังคมในด้านต่างๆ ที่สามารถช่วยรองรับแรงกระแทกจากภายนอกได้เป็นอย่างดี และสามารถที่จะฟื้นฟูเหล่านี้ให้ลุกขึ้นมาจัดการตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี สร้างความมั่นคงของชุมชนฐานราก ลดการพึ่งพาจากภายนอก ชุมชนมีการจัดสวัสดิการ ช่วยเหลือดูแลกันและกัน และทำมายาวนาน เพียงแต่ไม่ได้เรียกว่า “สวัสดิการ” อย่างชัดเจน เป็นเพียงเครือข่ายความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน เครือข่ายการช่วยเหลือดูแลกันตามธรรมชาติ (Helping network) นำมาสู่การรวมกลุ่ม มีเป้าหมายที่จะทำเรื่องสวัสดิการชุมชนอย่างชัดเจน (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2550, น. 2)

การบริหารจัดการทุนในชุมชนมีอยู่ 7 ฐานทุน ได้แก่ ทุนคน ทุนภูมิปัญญา ทุนทรัพยากร ทุนวัฒนธรรม ทุนแรงงาน ทุนเวลา และทุนเงินตรา นำไปสู่การจัดสวัสดิการผ่านฐานกิจกรรมต่างๆ เช่น การใช้องค์กรการเงินกลุ่มออมทรัพย์เป็นฐาน ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์หรือกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อจัดสวัสดิการ โดยเฉพาะนำผลกำไรขององค์กรการเงินมาจัดสวัสดิการ การสร้างวินัยในการออมเพื่อให้ได้สวัสดิการ การเชื่อมโยงการบูรณาการกองทุนภายในชุมชนนำดอกผลมาเป็นกองทุนสวัสดิการ มีองค์กรการเงินหลายองค์กรที่จัดกิจกรรมด้านสวัสดิการจากการใช้ผลกำไรของกลุ่มมาจัดเป็นสวัสดิการ ได้นำไปสู่การออมเพื่อสวัสดิการหรือการออมเพื่อให้ กรณีตัวอย่างรูปธรรมที่กลุ่มออมทรัพย์เป็นฐานในการจัดสวัสดิการมีค่อนข้างหลากหลาย เช่น เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ จ.สงขลา (คลองเปี้ยะ นาหว้า น้ำขาว เต่า เป็นต้น)

เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ จ.ตราด เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ จ.จันทบุรี ศูนย์รวมน้ำใจธนาคารหมู่บ้าน จ.พะเยา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขาม จ.ชัยภูมิ เป็นต้น วิสาหกิจชุมชน เป็นการผลิตเพื่อลดการพึ่งพาภายนอกชุมชนและเพิ่มมูลค่าผลผลิต ใช้ผลกำไรและการลดรายจ่ายมาเป็นสวัสดิการ ตัวอย่างเช่น ในพื้นที่ ต.เขาคราม จ.กระบี่ เป็นต้น การจัดสวัสดิการฐานทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนเป็นผู้จัดการป่า ชายฝั่ง แหล่งน้ำ พื้นฟูทรัพยากรให้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีความมั่นคงด้านอาหาร เช่น พื้นที่ทุ่งยาว จ.ลำพูน เป็นต้น การจัดสวัสดิการฐานศาสนา การใช้หลักคำสอนทางศาสนาและผู้นำศาสนาทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นฐานด้านการจัดสวัสดิการทั้งทางกายและจิตวิญญาณ เช่น การใช้หลักชากาทให้การดูแลคน 8 ประเภทตามหลักศาสนาอิสลาม ดังนั้น “แนวคิดสวัสดิการชุมชน” จึงมาจากการรื้อฟื้นทุนทางสังคมที่มีอยู่เดิม การช่วยเหลือเกื้อกูลกันบนฐานปัจจัยสี่ (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) โดยมีบ้าน (หมายถึงหมู่บ้าน หรือชุมชนที่อยู่รวมกัน) และวัด เป็นศูนย์กลางทำหน้าที่ดูแลเด็กเล็ก คนเฒ่าคนแก่ ผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนวิถีชีวิตของผู้คนเข้ากับธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นลักษณะ “ชุมชนสวัสดิการ” ที่มีมาตั้งแต่อดีต ดำเนินคู่กับการจัดสวัสดิการโดยรัฐเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (ระพีพรรณ คำหอม, 2550, น. 2)

การดำเนินงานเพื่อการจัดสวัสดิการของชุมชนในปัจจุบัน มีทิศทางและรูปแบบที่เหมาะสม และเป็นไปบนหลักการและอยู่ภายใต้กรอบ แนวคิด การปฏิบัติเชิงรูปธรรมที่กำหนดขึ้นจากการร่วมมือกันแสวงหาแนวทางและวิธีการจัดสวัสดิการของชุมชน อันเป็นผลจากการดำเนินงานเพื่อประชาชนในชุมชน และเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ให้ทุกองค์กรสวัสดิการที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง สร้างผลิตภาพจากการดำเนินงานให้สามารถเสริมสร้างการพัฒนาทางสังคมและสร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนในชุมชนโดยทั่วถึงและเป็นธรรม

ดังนั้นการศึกษาถึงสถานการณ์ ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหของการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการชุมชนของชุมชนที่มีอยู่นั้น มีการพัฒนาการในการดำเนินงานอย่างไรจึงทำให้องค์กรสวัสดิการชุมชนนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม และในความสำเร็จนั้นประสบกับปัญหาในด้านใดและแนวทางการแก้ไขเมื่อพบปัญหาในการทำงานด้านสวัสดิการชุมชน ซึ่งการทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขการทำงานด้านสวัสดิการชุมชน จะส่งผลต่อการนำไปสู่กำหนด นโยบาย แผนและแนวทางการทำงานของ

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่นั้นๆ และอาจส่งผลถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับไปสู่องค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่มีภารกิจในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนาระบบ เสนอแนะแนวทาง รวมทั้งส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม ซึ่งมีภารกิจหลักอยู่ 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านการพัฒนามาตรฐานทางสังคม ด้านการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม ด้านการส่งเสริมและประสานเครือข่าย และด้านการวิจัยและพัฒนา

ภารกิจด้านการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม คือการศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม การพัฒนากลไก รูปแบบ วิธีการ การบริการทางสังคม ที่ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์รวมถึงการกำหนดนโยบาย แผน มาตรการ และโครงการด้านสวัสดิการสังคม ส่งเสริมวิชาการ และความรู้ด้านสวัสดิการสังคม แก่บุคลากรและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประสานความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษา และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมของสังคมไทย และเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ทางวิชาการสวัสดิการสังคมให้แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประสานความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่ประชาชน เพื่อนำไปสู่ความมั่นคงในชีวิตของประชาชน

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการจัดประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามภารกิจด้านการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม ในระหว่างวันที่ 12 – 14 พฤษภาคม 2551

ณ โรงแรมเชียงใหม่ ออคิด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม เครือข่ายภาคประชาชน และผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาคเหนือ 17 จังหวัด รวม 68 คน ผลการประชุมจากเวทีระดมความคิดเห็นสรุปได้ว่า กระบวนการ วิธีการ และการสนับสนุนชุมชนสู่การปฏิบัติ ต้องหาความจริงจากชุมชน โดยการศึกษาชุมชน มองชุมชนทั้งภาพรวม และมองภาพลึกเพื่อค้นหาพลังของชุมชน เพื่อทำการวิเคราะห์ทุนทางสังคมเพื่อดึงพลังของชุมชนที่ได้นำมาขับเคลื่อนทุนชุมชนที่มีอยู่ เช่น การศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการไปฝึกอบรม และประชุมเพื่อให้เข้าใจศักยภาพ รวมถึงข้อจำกัดของตนเอง กระบวนการทำงานร่วมกับคนอื่น / องค์กรอื่น / กลุ่มอื่น มีการสรุปบทเรียนและถอดบทเรียนร่วมกัน ถ้าผิดถือว่าเป็นครู แล้วเริ่มต้นคิดใหม่ ทำใหม่ มีการจัดเวทีสภาองค์กรชุมชน (หลายฝ่าย) มีการเชื่อมโยงกับเวทีระดับอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการในการพัฒนาองค์กรชุมชนที่เหมาะสมที่จะนำมาศึกษาและเรียนรู้ต่อไป จากผลการประชุมดังกล่าวทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชนโดนเน้นไปที่การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนจากคนในชุมชนเองเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่ชุมชน เป็นกระบวนการหนึ่งเพื่อพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นครั้งนี้ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน กิจกรรม การบริหารจัดการของชุมชนซึ่งแต่ละชุมชนย่อมมีปัจจัยและเงื่อนไขที่แตกต่างกันในการบริหารจัดการ รวมถึงแนวทางในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่และวิธีการในแต่ละชุมชนนั้นๆ เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วน จังหวัดน่าน ที่มีกิจกรรมในการสร้างความยั่งยืนให้แก่ชุมชน โดยการจัดสวัสดิการให้แก่คนในชุมชนในรูปแบบการออมเงินเพียงวันละหนึ่งบาทผ่านกลุ่มออมทรัพย์ที่เป็นที่รู้จักในนามกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วน ที่ยึดหลักสำคัญของกลุ่มที่ไม่มุ่งเน้นการกักตุนและเน้นการออมเงินเพื่อสร้างวินัยในการใช้จ่ายของครอบครัว ส่งเสริมการสร้างสังคมที่เอื้ออาทรต่อกันและกันในรูปแบบของการเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข ของคนในชุมชนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกตั้งแต่เกิดจนถึงตาย

ผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจศึกษาวิธีการรวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาในการทำงานด้านสวัสดิการชุมชน โดยใช้กรณีศึกษากลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วน กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน เพื่อให้ทราบถึง วิธีการและแนวทางในการจัดการกับปัญหาและกระบวนการพัฒนา

ชุมชนโดยวิธีการของชุมชนเองเพื่อสร้างสังคมที่เป็นสังคมที่เอื้ออาทรกันของชาวตำบลน้ำเกี๋ยนได้
ในปัจจุบัน โดยผ่านรูปแบบการจัดสวัสดิการของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน ที่ผ่าน
การเรียนรู้จากองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน ที่เป็นแกนกลางในการประสาน
เชื่อมโยงและเป็นแบบในการบริหารจัดการองค์กรในชุมชน ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล
น้ำเกี๋ยน ถือได้ว่าเป็นกองทุนที่มีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการศึกษา
วิธีการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนในครั้งนี้ จะ
เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการทำงานด้านสวัสดิการชุมชนซึ่งจะเป็นรูปแบบหนึ่งในการนำ
ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของกองทุนสวัสดิการ ว่ากลุ่ม
กองทุนใช้วิธีการใดในการจัดการกับปัญหาและส่งผลให้ชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นสังคมที่เอื้ออาทร
ซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน
ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน
3. ศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการ
ชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนในตำบลน้ำเกี๋ยน
กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของกองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง การศึกษาลักษณะการดำเนินกิจกรรม
ของกลุ่มกองทุนสวัสดิการตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ซึ่งมีกิจกรรมในรูปแบบของ

กลุ่มออมทรัพย์ (ออมวันละบาท) เพื่อให้ทราบถึงวิธีการทำงานและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบในการดำเนินงานของกลุ่มกองทุนสวัสดิการ จากการสังเกตและการสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในการศึกษา รวมถึงการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ผลของลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชนที่นำมาศึกษา

ปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชน หมายความว่า ปัญหาอุปสรรคที่พบในการทำงานด้านกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ในตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน เช่น ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรต่างๆ

วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชน หมายความว่า เป็นวิธีการหรือหนทางในการแก้ไขกับปัญหาที่เกิดจากกระบวนการทำงานของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ในตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน เช่น วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก การใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการกับปัญหา การใช้กระบวนการเรียนรู้ การใช้ภูมิปัญญาของชุมชน เป็นต้น

สวัสดิการชุมชน หมายถึง เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ชุมชนในตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน จัดขึ้นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีและยังนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ของชุมชน ซึ่งมีกิจกรรมหลักในรูปแบบของกลุ่มออมทรัพย์ (ออมวันละบาท)

กองทุนสวัสดิการ หมายความว่า กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ของชาวบ้านตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน

องค์การสวัสดิการสังคม หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม องค์การสาธารณะประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน

องค์กรสวัสดิการชุมชน หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550)

การดำเนินงานจัดสวัสดิการชุมชน หมายความว่า เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ในตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน

ภูเพียง จังหวัดน่าน เป็นผู้จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนหรือคนในชุมชนในรูปแบบของสวัสดิการต่างๆ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงลักษณะของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน รวมถึงวิธีการและแนวทางในการบริหารจัดการกับปัญหาในการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ว่ากองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนมีแนวความคิด รวมถึงวิธีในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาที่พบในการดำเนินกิจกรรมของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกองทุนที่เน้นในเรื่องของการสร้างวินัยในการใช้จ่ายเงินของสมาชิกในกลุ่มกองทุนและการปลูกฝังความคิดให้แก่สมาชิกในการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนที่เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน โดยการจัดสวัสดิการในรูปแบบของการออมเงิน วันละบาทที่เน้นไปที่การออมและการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกโดยที่ไม่มุ่งเน้นในเรื่องของการกู้ยืม ว่ากลุ่มใช้วิธีการและแนวทางใดที่ทำให้สมาชิกได้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุนสวัสดิการ